

Opintosuorituksen tietojen tallentaminen valtakunnalliseen Koski-rekisteriin

4.4.20232

Opintokeskus Kansalaisfoorumi tarjoaa tietyissä koulutuksissa mahdollisuuden tallentaa suoritustietoja osaksi valtakunnallista opetuksen ja koulutuksen tietovarantoa eli Koski-rekisteriä. Mahdollisuus on avautunut 1.8.2021, ja se koskee osaamisperusteisesti suunniteltuja ja opintopisteytettyjä koulutuksia, joiden osallistujien opintosuoritukset on arvioitu.

Tavoitteena on tehdä koulutuksella hankittu osaaminen näkyväksi tavalla, joka on hyödyksi osallistujalle. Koskeen tallennetut Kansalaisfoorumin ja muiden vapaan sivistystyön koulutusten tiedot ovat ensisijaisesti vain osallistujan itsensä tarkasteltavissa Oma Opintopolku -palvelussa. Hän voi halutessaan jakaa koulutustietojaan myös muille.

Suoritustieto tallennetaan Koskeen vain, jos osallistuja antaa siihen suostumuksensa. Suostumusta ei tarvitse antaa, eikä se ole edellytys koulutukseen osallistumiselle. Ainoastaan hyväksytyt suoritukset siirretään Koskeen. Kansalaisfoorumin koulutuksissa ei ole numeerista arviointiasteikkoa.

Sen jälkeen, kun osallistuja on antanut suostumuksen,

- osallistujan suoritus arvioidaan viimeistään kurssin tai koulutuskokonaisuuden päätyttyä.
- Opintokeskus Kansalaisfoorumi siirtää osallistujan suoritustiedon Koski-rekisteriin.
- Kansalaisfoorumi tallentaa osallistujan antaman suostumuksen pysyvästi.

Mitä tietoja suoritustiedon tallentamisen yhteydessä käsitellään?

Opintokeskus Kansalaisfoorumi tallentaa opiskelijan suostumuksella seuraavat tiedot Koskeen:

- koulutuksen nimi ja koulutuksen laajuus;
- koulutuksen päättymispäivä;
- osaamisen arviointi.

Osallistuja, tai alaikäisen osallistujan osalta huoltaja, antaa kirjallisen suostumuksensa tietojen tallentamiseksi ilmoittautumisen yhteydessä tai viimeistään koulutuksen alkaessa. Virallinen suostumuslomake allekirjoitetaan Visma Signin kautta. Mikäli allekirjoittajalla ei ole verkkopankkitunnuksia, sovitaan allekirjoitus suostumukseen toisin.

Opetushallitus ylläpitää Koski-rekisteriä ja tallentaa osallistujasta tiedot, joita tarvitaan oppijanumeron luomiseksi. Oppijanumero on Opetushallituksen antama pysyvä tunnus, jota käytetään henkilön yksilöintiin Opetushallituksen palveluissa. Oppijanumerosta säädetään laissa valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekisteristä (3 §). Oppijanumeron muodostamisessa osallistujasta tallentuu oppijanumerorekisteriin [<https://opintopolku.fi/wp/tietosuojaseloste/oppijanumeronrekisterin-tietosuojaseloste>] seuraavat tiedot:

- nimi
- oppijanumero
- henkilötunnus (mikäli on suomalainen henkilötunnus)
- kansalaisuus
- sukupuoli
- äidinkieli
- tarpeelliset yhteystiedot.

Opiskelijan henkilötunnuksen kautta kansalaisuutta, sukupuolta, äidinkieltä, kotikuntaa ja yhteystietoja koskevat ajantasaiset tiedot päivitetään Digi- ja väestötietovirastosta. Henkilötunnuksettoman henkilön osalta oppilaitos tallentaa henkilön kansalaisuuden, sukupuolen ja äidinkielen oppijanumerorekisteriin.

Rekisterinpitäjät

Opetuksen ja koulutuksen tietovarannon Kosken yhteisrekisterinpitäjinä vapaan sivistystyön vapaatavoitteisten tietojen osalta toimivat Opetushallitus ja vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjät.

Opetushallituksen yhteyssähköposti rekisteriin liittyvissä asioissa on [koski\(at\)opintopolku.fi](mailto:koski(at)opintopolku.fi), ja tietosuojaseloste sisältää ajantasaisen tiedon Opetushallituksen tietosuojavastaavasta:

<https://opintopolku.fi/wp/tietosuojaseloste/koski-palvelun-tietosuojaseloste/>

Tietoa henkilötietojen käsittelystä ja tietosuojaan liittyvistä käytännöistä Kansalaisfoorumissa saa sähköpostitse osoitteesta [info\(at\)kansalaisfoorumi.fi](mailto:info(at)kansalaisfoorumi.fi). Kansalaisfoorumi on vastuussa siitä, että tallentaa tiedot valtakunnalliseen tietovarantoon ja että tiedot ovat oikein ja ajantasaiset.

Mikä on Opetuksen ja koulutuksen valtakunnallinen tietovaranto (Koski)?

Koski on kansallinen tietovaranto, jonka sisältämät tiedot on kuvattu rekisterin tietosuojaselostuksessa [<https://opintopolku.fi/wp/tietosuojaseloste/koski-palvelun-tietosuojaseloste/>]. Tietovarannosta säädetään lain valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä (884/2017) toisessa luvussa.

Opintosuorituksia tallennetaan valtakunnalliseen rekisteriin, koska vapaassa sivistystyössä hankittu muu kuin tutkintotavoitteinen osaaminen halutaan saada näkyväksi. Vapaan sivistystyön opiskelu tuo osallistujille monenlaista työelämässä ja vapaa-ajalla tarvittavaa osaamista, jonka tunnistamista ja tunnustamista rekisterillä pyritään parantamaan. Koski-rekisterin tiedot ovat henkilölle itselleen käytettävissä Oman Opintopolun Omat opintosuoritukset -palveluna (<https://opintopolku.fi/oma-opintopolku/>).

Tietojen luovuttaminen ja mahdollisuus hallita tietoja

Koulutuksen osallistuja voi tarkastella omia koulutustietojaan Oma Opintopolku -palvelussa ja lähettää tietoja kolmannelle osapuolelle, jos haluaa.

Tietojaan voi jakaa Oma Opintopolku -palvelussa luomalla hyperlinkin ja lähettämällä sen eteenpäin valitsemaansa henkilölle. Linkin vastaanottaja näkee palvelussa ne koulutustiedot, jotka linkin lähettäjä on valinnut jaettavaksi. Opintosuorituksiaan voi jakaa esimerkiksi oppilaitokselle tai työnantajalle. Palvelussa voi myös poistaa linkin käytöstä, jolloin kolmas osapuoli ei enää pääse katsomaan luovutettuja tietoja.

Koulutuksen osallistuja voi antaa palvelussa myös suostumuksensa tietojen luovuttamiseen kolmannelle osapuolelle, jonka kanssa Opetushallituksella on tietojenluovutus sopimus. Jos osallistuja ei anna lupaa tietojensa luovutukseen, tiedot ovat valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain mukaan vain henkilön itsensä, tiedot tallentaneen oppilaitoksen ylläpitäjän ja tietovarannon ylläpitäjän Opetushallituksen saatavilla. Viranomaisilla on kuitenkin tietyissä tilanteissa oikeus Koski-tietovarannossa oleviin tietoihin muun lainsäädännön nojalla. Esimerkiksi Tilastokeskuksella on tilastolain (280/2004) ja Kansaneläkelaitoksella opintotukilain (65/1994) nojalla oikeus saada tietovarannosta tietoja, jotka niillä on oikeus saada oppilaitoksen ylläpitäjältä.

Lisäksi Koski-palvelun ylläpitoon ja sen kehittämiseen osallistuvat palveluntarjoajat (henkilötietojen käsittelijät) pääsevät tarkastelemaan Koski-palvelun sisältämiä henkilötietoja Opetushallituksen rekisterinpitäjän tehtäviin liittyvissä tiedonhuollollisissa tehtävissä.

Henkilötietojen säilytysaika

Opintosuoritusta koskeva tieto säilytetään Koski-rekisterissä pysyvästi. Koulutuksen osallistuja voi kuitenkin halutessaan pyytää tiedon poistamista peruuttamalla jotakin koulutusta varten antamansa suostumuksen milloin tahansa. Suostumuksen peruuttamisesta voi ilmoittaa Opetushallitukselle Oma Opintopolku - palvelussa.

Jos opintosuoritusta ei ole käytetty esim. osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen oppilaitoksessa tai työhaussa tai etuuden saamiseen, Opetushallitus aloittaa suostumuksen peruutuksen saatuaan toimet tietojen poistamiseksi. Jos opintosuoritusta on em. tavalla hyödynnetty, ei poistaminen ole enää mahdollista.

Oppijanumero sekä ne yksilöivät tunnistetiedot, joiden perusteella oppijanumero on annettu, säilytetään kuitenkin aina pysyvästi. Lisäksi Opetushallitus ilmoittaa suostumuksen peruutuksesta Opintokeskus Kansalaisfoorumille, joka merkitsee saamaansa suostumukseen tiedon peruutuksesta.

Rekisteröidyn oikeudet

Osallistujalla on oikeus saada tietoa omien henkilötietojensa käsittelystä sekä nähdä Koski-rekisteriin tallennetut henkilötiedot (Tietosuoja-asetus, 15 artikla), oikeus tietovarantoon merkittyjen tietojen oikaisemiseen (16 artikla) sekä henkilötietojen käsittelyn rajoittamiseen (18 artikla). Opiskelijalla on lisäksi oikeus vastustaa tietojen käsittelyä tietosuoja-asetuksen artikla 21 mukaisesti ja peruuttaa antamansa suostumus lain Valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereitä (884/2017) 9 d §:n nojalla sekä mahdollisesti oikeus tietojen poistamiseen tietosuoja-asetuksen 17 artiklan nojalla. Lisäksi rekisteröidyllä opiskelijalla on oikeus tehdä kantelu tietosuojavaltuutetulle. Samat oikeudet koskevat alaikäisen opiskelijan huoltajaa. Tarkemmat ohjeet oikeuksien toteuttamiseksi löytyvät tietosuojaselosteesta, kts. kohta lisätiedot.

Lisätiedot:

Rekisteröityjen informointi: Kansalaisfoorumin tietosuojaseloste:

<https://kansalaisfoorumi.fi/tietosuojaseloste/>

Kansallinen tutkinto- ja opintosuoritustietojen Koski-tietovaranto Opetushallituksen verkkopalvelussa:

<https://www.oph.fi/fi/palvelut/koski-tietovaranto>

Koski-tietovarannon tietosuojaseloste: <https://opintopolku.fi/wp/tietosuojaseloste/koski-palvelun-tietosuojaseloste/>

Oppijanumerorekisterin tietosuojaseloste:

<https://opintopolku.fi/wp/tietosuojaseloste/oppijanumeronrekisterin-tietosuojaseloste/>

Laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä (884/2017):

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170884>

Laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998): <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980632>